

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду

Београд, Краља Милана 50

Сенату Универзитета уметности у Београду

Београд, Косанчићев венац 29

Предмет: Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

Тонска корелација између гудачког корпуса и клавира у клавирским квартетима Јоханеса Брамса број 1 оп. 25 и број 3 оп. 60

Кандидаткиња: Јована Парчетић

УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Јована Парчетић пријавила је тему докторског уметничког пројекта под називом: „Тонска корелација гудачког корпуса и клавира у клавирским квартетима Јоханеса Брамса број 1 оп. 25 и број 3 оп. 60“.

На предлог Катедре за камерну музику бр. 01-1267/23 од дана 30. јуна 2023. године, Веће Факултета на седници од 03. јула 2023. године донело је одлуку бр. 01-1267/2-23 од 04. јула 2023. године о именовану Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта, у саставу:

др ум. Катарина Поповић, доцент, председник Комисије

др ум. Дејан Суботић, ред. проф.,

мр Ладислав Мезеи, ред. проф. у пензији.

Веће Факултета на седници од 13. септембра 2023. године донело је одлуку бр. 01-1652/2-23 од 21. септембра 2023. године о усвајању позитивног Извештаја бр. 01-1652/23 од 12. септембра 2023. године Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта и одобравању теме докторског уметничког пројекта под називом: „Тонска корелација гудачког корпуса и клавира у клавирским квартетима Јоханеса Брамса број 1 оп. 25 и број 3 оп. 60“.

Сенат Универзитета уметности у Београду на седници од 26. октобра 2023. године донео је одлуку бр. 7/435 од 03. новембра 2023. године (бр. 01-2307/23 од 07. новембра 2023. године) о одобравању рада на реализацији докторског уметничког пројекта. За ментора докторског уметничког пројекта именован је др ум. Дејан Суботић, ред. проф., а за коментора др Радош Митровић, доцент.

На основу обавештења ментора бр. 01-1667/24 од 11. септембра 2024. године и предлога Катедре бр. 01-1751/24 од 11. септембра 2024. године, Веће Факултета на седници одржаној 11. септембра 2024. године донело је одлуку бр. 01-1827/24 од 17. септембра 2024. године о именовану Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта, у саставу:

др ум. Теа Димитријевић, редовни професор, председник Комисије,

др ум. Дејан Суботић, редовни професор, ментор,

др ум. Соња Лончар, ванредни професор,

др ум. Катарина Поповић, доцент

мр Чедомир Николић, редовни професор АУ у Новом Саду.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

Јована Парчетић (Ђуприја 1995) са шест година почиње да свира виолончело у Школи за музичке таленте у класи проф. Реље Ћетковића. Дипломира 2012. године и школовање наставља на Академији уметности у Новом Саду. Основне академске студије похађа у класи проф. Имре Калмана након чега се усмерава на камерну музику и мастерира на Факултету музичке уметности у Београду. Тренутно је студент завршне године докторских студија на Факултету музичке уметности под менторством проф. Дејана Суботића. 2021. године завршила је мастер студије за виолончело у класи проф. Имре Калмана са просечном оценом 10,00.

Усавршавала се и похађала мастеркласове за соло виолончело код Јулиана Арпа (Julian Arp, Аустрија), Офера Канетија (Ofer Canetti, Израел), Тобијаса Штозника (Tobias Stosiek, Аустрија), Мајнхарда Холера (Meinhard Holler, Немачка), Штефана Горнера (Stephan Goerner, Аустрија), Хајнца Мозера (Heinz Moser, Аустрија). Као члан клавирског квартета "Анимато" похађала је семинаре гудачког квартета "Амар" (Швајцарска) Марио Периса (Шпанија), Виде Вујић (Аустрија), ансамбла "Trio Immersio" (Аустрија). Поред учешћа на разним фестивалима широм земље и региона са квинтетом "Анимато" одржала је низ целовечерњих и хуманитарних концерата.

Сарађила је са многим истакнутим уметницима и наступала под диригентском палицом Емила Табакова (Emil Tabakov), Конрада фон Абела (Konrad Von Abel), Маријуса Христескуа (Marius Hristescu), Филипа Гринберга (Philip Greenberg), Дејана Дачића, Вјаћеслава Бортновског (Vyacheslav Bortnovsky), Бојана Суђића, Ђанлуке Марћана (Gianluca Marciano), Александра Којића, Ингрун Фусенегер (Ingrun Fussenegger).

Као солиста, камерни и оркестарски извођач наступала је на многобројним концертима и фестивалима у земљи и иностранству као што су: "НОМУС", "Културни напад", "Via Pontica" у Бугарској, "Дунавска соната", "Rondo GRAZiozo" у Аустрији, "БЕМУС", "A-fest", "Craiova Muzicală" у Румунији, "КоторАрт" у Црној Гори, "Convivium musicum", "Nei Suoni dei Luoghi" у Италији, "Ars Haliaeti" у Словенији.

У сезони 2016./2017. била је запослена на месту чело тути у оркестру Српског Народног позоришта у Новом Саду. На Академији уметности у Новом Саду на катедри за Камерну музику била је стручни сарадник у настави (ужа област Гудачки квартет) у академској 2021/2022. години, а од септембра 2022. године је стално запослена у Музичкој школи “Михаило Вукдраговић” у Шапцу као професор виолончела. Активан је члан Војвођанског симфонијског оркестра.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА – ЈАВНЕ УМЕТНИЧКЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ПИСАНОГ РАДА

Анализа писаног рада

Писани део докторског уметничког пројекта кандидаткиње Јоване Парчетић је садржајан, језички уобличен и прегледно структурисан текст на 90 страна. Након Апстракта на српском и енглеском језику, садржи Увод, три поглавља, Закључак и Литературу.

Кандидаткиња у Уводу дефинише основне смернице које ће следити приликом реализације уметничког истраживања. Посебно се бави статусом камерне музике као жанра у периоду немачког романтизма и самим клавирским квартетом као формом која ће у то време доживети плодносан развој, наглашавајући узроке овог феномена.

У првом поглављу Камерна музика Јоханеса Брамса кандидаткиња поставља стилске оквире камерног опуса великог немачког композитора, дефинишући развојне линије и откривајући узроке обраћања разноврсним типовима камерних ансамбала, од два до секстета. Она дели Брамсово камерно стваралаштво у три периода и открива позицију свог предмета рада (Клавирских квартета број 1 и 3) унутар наведене поделе.

У другом поглављу, применом историјске методе, кандидаткиња исцрпно сагледава разноврсне факторе који су уобличили стваралачки пут Јоханеса Брамса у креирању два клавирска квартета. Она сагледава друштвени и културолошки контекст, стилске одреднице, као и интимне и емотивне импULSE који су дали печат стварању ових врхунских камерних остварења. Кандидаткиња такође одређује потенцијалне корелативне везе са другим, ванмузичким уметничким садржајима који показују мисаону сродност.

Централно поглавље представља срж уметничког истраживања. Најобимнији сегмент писаног дела докторског уметничког пројекта обухвата два потпоглавља, од којих је сваки посвећен по једном од два клавирска квартета који чине предмет рада. Превасходно применом аналитичке и компаративне методе, кандидаткиња сагледава из разноврсних аспеката интерпретативне чиниоце који утичу на креирање тонске корелације гудачког и клавирског корпуса у склопу ансамбла. Сагледавајући формалне и хармонске одлике на макро и микроплану, кандидаткиња директно понире у срж проблематике, минуциозно сагледавајући разноврсне елементе Брамсовог камерног писма и кроз велики број нотних примера дефинише интерпретативна решења. Она зналачки открива просторе експресивног потенцијала пијанистичке и гудачке сфере и доминантно се бави анализом тонских слојева у вертикалном и хоризонталном низу, позиционирајући их у односу на

друге карактеристичне параметре Брамсове камерне фактуре, попут метро-ритмичких деформација, обимног звучног дијапазона и снажних тонских контраста. Посебно је иновативан сегмент истраживања који се односи на артикулациону појавност у деоницама клавирског квартета.

У Закључку су садржајно сумирани увиди уметничког истраживања и уобличени ставови у погледу концепирања тонских односа клавирског и гудачког корпуса. Кандидаткиња у овом домену дефинише различите видове приступа у два клавирска квартета, изазваних пре свега разноликим стилским и временским околностима настанка и систематично обликује интерпретативна усмерења.

Литература обухвата 13 референтних јединица на енглеском и српском језику, списак коришћених чланака са интернета и нотних издања.

Анализа јавне уметничке презентације

Јавна уметничка презентација кандидаткиње Јоване Парчетић одржана је 17. септембра 2024. године на Факултету музичке уметности, уз присуство свих чланова Комисије за оцену и одбрану. Том приликом, кандидаткиња се представила као чланица клавирског квартета Анимато. На програму су била два клавирска квартета Јоханеса Брамса, број 1 у ге-молу и број 3 у це-молу.

Клавирски квартет Анимато је у целини оставио утисак зрелог камерног ансамбла иза кога су године активне сарадње и концертне делатности, спремног да се ухвати укоштац са најкомплекснијим делима писаним за ову врсту ансамбла. Свеобухватни аналитички приступ током уметничког истраживања, које је претходило јавној презентацији, имао је за резултат веома успешно извођење у коме су сви интерпретативни елементи минуциозно сагледани и уобличени. Посебно је импоновала убедљива драматуршка организација заснована на прегледној смени дефинисаних тематских карактеризација, уз активну аудитивну комуникацију свих чланица ансамбла. Уочљива је била стилска разноликост два Брамсова квартета, представљена кроз разноврсност у интерпретативном приступу и начину примене појединих извођачких елемената. Комплексна фактура Брамсовог камерног текста тумачена је са јасноћом и прецизношћу, посебно у домену тонског нијансирања и звучне равнотеже клавирског и гудачког корпуса. Врхунци ставова су били реализовани доследним вођењем музичке мисли, вешто планираним динамичким нивоима и успешним тумачењем метро-ритмичких померања. Артикулациони елементи су били потпуно усаглашени у склопу експресивних могућности гудачких инструмената са једне и клавира са друге стране. Снажни тонски контрасти, разноврстан емотивни фондус и експресивна снага остварени кроз богати спектар гудачког и пијанистичког звука учинили су ово извођење интензивним и компактним.

Интерпретативна решења, уобличена у писаном делу докторског уметничког пројекта, доследно су и убедљиво представљена током јавне уметничке презентације. Кандидаткиња је писаним радом и јавним извођењем заокружила јединствени мисаони процес уметничког истраживања.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА И КРИТИЧКИ ОСВРТ РЕФЕРЕНАТА

У писаном делу докторског уметничког пројекта кандидаткиња Јована Парчетић је успешно истражила проблематику звучне корелације између гудачких инструмената и клавира и свеобухватно сагледала феномене интеракције у оквиру ансамбла клавирског квартета. Студиозном анализом разноврсних интерпретативних чинилаца и детаљним сагледавањем компликоване фактуре, кандидаткиња је прегледно дефинисала извођачка решења на плану појединих деоница кроз призму тонског јединства и експресивног богатства целокупног састава, која су потом доследно презентована током јавне уметничке презентације. У интерпретативном смислу, посебно су иновативно сагледани сегменти композиција које одликују нагли тонски контрасти и промене фактуре, као и комплексни одсеци густих звучних текстура. Кандидаткиња је са минуциозношћу сагледала појавност и уодношавање разноликих видова артикулације у пијанистичкој и гудачкој сфери. У целини гледано, комисија сматра да су остварени планирани циљеви докторског пројекта и испуњене поетичке претпоставке уметничког истраживања.

ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

Јована Парчетић је упечатљива уметничка личност и посвећени камерни музичар млађе генерације. Дугогодишња концертна активност у оквиру клавирског квартета Анимато и константно проучавање врхунских дела писаних за ову врсту камерног ансамбла створили су чврсту базу за спровођење уметничког истраживања о комплексним Брамсовим квартетима. Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Јоване Парчетић констатује да јавна уметничка презентација и писани део докторског уметничког пројекта представљају значајан допринос уметничкој области камерно-музичке извођачке праксе и да у потпуности одговарају захтевима докторских уметничких студија. У свом докторском уметничком пројекту кандидаткиња је успела да свеобухватно сагледа проблематику тонске корелације између гудачког и клавирског корпуса у оквиру клавирског квартета кроз проучавање разноврсних интерпретативних чинилаца у тумачењу комплексне Брамсове фактуре и да аргументовано и прегледно дефинише извођачка решења. Својим извођењем на јавној уметничкој презентацији представила се као експресивна уметница убедљивог израза и камерни музичар респектабилног знања и искуства.

Због свега наведеног, Комисија једногласно позитивно оцењује завршни докторски уметнички пројекат под називом „Тонска корелација између гудачког корпуса и клавира у клавирским квартетима Јоханеса Брамса број 1 оп. 25 и број 3 оп. 60“ кандидаткиње Јоване Парчетић и предлаже Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да га прихвати и одобри његову одбрану.

Београд, 9.10.2024. године

КОМИСИЈА:

др ум. Теа Димитријевић, редовни професор ФМУ, председник Комисије

мр Чедомир Николић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду

др ум. Дејан Суботић, редовни професор ФМУ

др ум. Соња Лончар, ванредни професор ФМУ

др ум. Катарина Поповић, доцент ФМУ

